

**ΜΗΝΥΜΑ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ
(30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2026)**

Αγαπητά μας παιδιά,

Ο μεγάλος προσωκρατικός φιλόσοφος Δημόκριτος έπεσήμανε σέ μία φράση του μία μεγάλη αλήθεια: «Βίος ανέορταστος μακρή όδός άπανδόκευτος»¹. Δηλαδή, ζωή χωρίς έορτές είναι δρόμος μακρύς χωρίς πανδοχεϊο. Πόσο κοπιαστικό θά ήταν γιά εκείνους τούς χρόνους νά ταξιδεύει κάποιος χωρίς νά μπορεί νά ξεκουρασθεϊ κάπου... Ή Εκκλησία μας πολύ νωρίς κατανόησε τήν άξία τών έορτών, γί' αυτό καί τό έκκλησιαστικό έτος εϊναι κατάσπαρτο από αυτές. Σήμερα έορτάζονται, όλως ιδιαιτέρας, οί Άγιοι Τρεϊς Ίεράρχες, Βασίλειος ό Μέγας, Γρηγόριος ό Θεολόγος καί Ίωάννης ό Χρυσόστομος. Ή έορτή τους εϊναι άφορμή χαράς, έκκλησιασμοϋ, ξεκούρασης, αλλά καί γνωριμίας μαζί τους.

Εϊναι γεγονός ότι ό άνθρωπος δέν μπορεί νά ζήσει μόνος του άποκομμένος από τούς άλλους. Από τήν δημιουργία του ρέπει πρός τήν ένότητα' καί όταν διασπᾶται ή ένότητα μέ έριδες, διαπληκτισμούς, έγωϊσμούς, τότε ό άνθρωπος τραυματίζεται, πληγώνεται, γίνεται δυστυχισμένος. Γι' αυτό στήν ζωή μας οί αληθινοί φίλοι εϊναι στήριγμα, δεύτερη οϊκογένειά μας, πρόσωπα μέ τά όποϊα μπορούμε νά μοιραστοϋμε τούς προβληματισμούς μας, τίς χαρές, τίς λύπες, τίς άνησυχίες μας. Στήν Έκκλησία άποκτοϋμε τήν αϊσθηση ότι ό πιο αγαπητός καί αληθινός μας φίλος εϊναι ό Χριστός. Οί Άγιοί Του, όπως οί Τρεϊς Ίεράρχες, εϊναι καί αυτοί φίλοι μας πού δέν παύουν νά ένδιαφέρονται γιά έμᾶς καί τά προβλήματά μας, άρκεϊ νά τούς έμπιστευόμαστε καί νά τούς αγαποϋμε. Γιατί αληθινή φιλία χωρίς έμπιστοσύνη, άγάπη καί αλληλοκατανόηση δέν μπορεί νά ύπάρξει. Οί Άγιοι συνομιλοϋν μαζί μας, μᾶς συντροφεϋουν,

¹ Ίωάννου Στοβαίου, Άνθολόγιον, βιβλίον 3, κεφ. 16, παρ. 23.

μᾶς διδάσκουν μέ τήν ζωή τους, μέ τά συγγράμματά τους, μέ τίς προσευχές καί τήν ἀγάπη τους.

Οἱ ἅγιοι Τρεῖς Ἱεράρχες, οἱ ὅποιοι ἦταν Ἐπίσκοποι τῆς Ἐκκλησίας, ἔζησαν τόν 4ο μ.Χ. αἰ. Ὑπῆρξαν πολύ μορφωμένοι καί ἔκαναν ἐκπληκτικές γιά τήν ἐποχή τους σπουδές. Γί' αὐτόν τόν λόγο θεωροῦνται προστάτες τῆς Παιδείας, τῶν Γραμμάτων, τῶν μαθητῶν. Ὅμως, οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες δέν ὑπῆρξαν μόνο ἄνθρωποι τῶν Γραμμάτων καί τῶν Ἐπιστημῶν, ὅπως τῆς φιλοσοφίας, τῆς φιλολογίας, τῆς θεολογίας, τῆς ιατρικῆς, τῆς ἀστρονομίας, ἀλλά καί ἄνθρωποι ἀληθινῆς ἀγάπης καί φιλίας. Ἀγάπησαν πρῶτα ἀπό ὅλους καί ἀπό ὅλα τόν Χριστό, καί παράλληλα κάθε ἄνθρωπο. Γιά παράδειγμα, ὁ Μέγας Βασίλειος μέ τίς ιατρικές του γνώσεις περιέθαλπε ἀσθενεῖς πού ἔπασχαν ἀπό λέπρα, ἀνίατη γιά τήν ἐποχή του ἀσθένεια, καί δέν δίσταζε νά τοὺς ὑπηρετεῖ ὁ ἴδιος καί νά ἀσπάζεται μάλιστα τά πληγωμένα μέλη τους, σάν νά ἦταν μέλη τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος μοίρασε τήν μεγάλη πατρική του περιουσία στοὺς φτωχοὺς καί πάντοτε συμπαραστεκόταν σέ κάθε ἄνθρωπο πού ἔπασχε. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος δέν δίστασε νά συγκρουστεῖ μέ τήν παντοδύναμη πολιτική ἐξουσία, γιά νά ὑπερασπίσει ἀνθρώπους πού ἀδικοῦνταν κατάφωρα.

Αὐτό, ἀγαπητά μας παιδιά, εἶναι δεῖγμα ἀληθινῆς φιλίας καί ἀγάπης· νά μή ζεῖ κάποιος μόνο γιά τόν ἑαυτό του, ἀλλά νά ζεῖ καί γιά τοὺς ἄλλους, γιά νά ἐπιτευχθεῖ, ὅσο εἶναι δυνατόν, ἡ ἐνότητα στήν ὁποία ἀναφερθήκαμε προηγουμένως. Οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ἀξιοποίησαν τήν μεγάλη τους μόρφωση, διακονῶντας τόν Θεό, τήν Ἐκκλησία, τόν συνάνθρωπο, ἀνακουφίζοντας τόν πόνο, τήν ἀδικία, τήν φτώχεια, τήν κοινωνική ἐξαθλίωση. Ἄς παρακολουθήσουμε γιά λίγο τήν σκέψη τοῦ ἁγίου Ἰωάννη Χρυσοστόμου γιά τό τί σημαίνει φιλία: «Ὁ ἀληθινός φίλος εἶναι στίς δυσκολίες τῆς ζωῆς μας ὅ,τι καί τό φάρμακο στίς ἀρρώστειες μας· ἡ ἀληθινή φιλία εἶναι φρούριο, ἀσφάλεια, περιουσία, ἀπόλαυση καί εὐτυχία». Μάλιστα, ἐπισημαίνει τήν μεγάλη ἀλήθεια ὅτι «Τίποτε δέν μαστίζει τόσο τό ἀνθρώπινο γένος, ὅσο

ή περιφρόνηση τῆς φιλίας καί τῆς ἀγάπης καί ἡ ἔλλειψη προθυμίας γιά τήν πραγματοποίησή τους».

Καί ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γράφει τά ἑξῆς, ὅσον ἀφορᾷ στήν ὑποδειγματική φιλία του μέ τόν ἅγιο Βασίλειο: «Ἀγωνιζόμασταν καί οἱ δύο ὄχι ποιός νά ἔχει πρωτεῖο, ἀλλά ποιός νά τό παραχωρήσει στόν ἄλλον. Θεωρούσαμε δική μας ὁ ἕνας τήν ἐπιτυχία τοῦ ἄλλου. Φαίνόταν οἱ δύο μας νά ἔχουμε μία ψυχή πού κατοικοῦσε σέ δύο σώματα».

Ἀγαπητά μας παιδιά, σέ μιά ἐποχή σάν τήν δική μας ὅπου οἱ ἀνθρώπινες διαπροσωπικές σχέσεις, ἡ ἀληθινή ἀγάπη καί φιλία, ἡ ἀλληλοκατανόηση καί ἡ καλωσύνη διέρχονται σέ μεγάλο βαθμό κρίση, ἐμεῖς ὀφείλουμε στόν ἑαυτό μας, τόν συνάνθρωπο καί τόν Θεό νά ἀγωνιστοῦμε γιά νά μήν ἐπικρατήσῃ τό κακό, ἡ ἀδιαφορία, ἡ ἀπαξίωση τῆς ἀγάπης καί τῆς φιλίας. Πρότυπό μας ἄς εἶναι οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, οἱ ὁποῖοι ἐπειδή πῆραν στά σοβαρά τό Εὐαγγέλιο καί τήν πίστη στόν Χριστό, ἔζησαν τήν φιλία καί τήν ἀγάπη πρὸς τόν Θεό καί τόν συνάνθρωπο ὅσο λίγοι ἄνθρωποι. Καί αὐτό τούς ἔκανε ἀληθινά εὐτυχισμένους· ἔζησαν, μέ πληρότητα τήν Ἀλήθεια, τήν Σοφία καί τόν Λόγο τοῦ Θεοῦ. Σᾶς εὐχόμαστε ἀπό καρδιᾶς ἔτσι εὐτυχισμένη νά εἶναι καί ἡ δική σας ζωή.

Μετά πολλῆς πατρικῆς ἀγάπης καί εὐχῶν ἐν Κυρίῳ

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**

Ἁθηνῶν Ἱερέως β' Ῥόσεφ

Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος